

Wijkkrant
Spijkerkwartier
& Spoorhoek

Duitse tanks in het Spijkerkwartier

Tekst: *Gonnie Verbruggen*

In de wijkkrant van juli 2008 vroeg de redactie wie herinneringen heeft aan joodse buurtbewoners. De aanleiding was de vraag van een buurtbewoonster over Regina Koppel-Rosenboom en haar dochter Josina, die voor en tijdens de oorlog op de Emmastraat 64 woonden. Jan Verhoeven, geboren en getogen op de Emmastraat

Jan Verhoeven

53, heeft op deze oproep gereageerd. Hij vertelde een boeiend verhaal over het dagelijks leven in het Spijkerkwartier tijdens WO II. Jan was in zijn professionele leven als beroepsacteur verbonden aan toneelgezelschappen in Arnhem, Amsterdam en Groningen. Ook heeft hij gespeeld in films van Paul Verhoeven, zoals 'Soldaat van Oranje', in de televisiesoap 'Onderweg naar morgen' en andere tv-series. Jan werd in 1930 geboren. Zijn vader overleed in 1935, waarna zijn moeder met haar zes kinderen beneden ging wonen. Jan: 'Boven werd verhuurd.'

'Ramen en deuren los!'

De oorlog begon toen een Nederlandse soldaat door de straten van het Spijkerkwartier fietste en schreeuwde: 'RAMEN EN DEUREN LOS!' Jan Verhoeven: 'Ze wilden de brug opblazen. Voor de luchtdruk moesten de ramen en deuren open. Je kon het schieten bij Westervoort horen.' Zijn grootouders, die op de Parkstraat 120 woonden, kwamen op de Emmastraat schuilen, omdat de kelder daar stalen balken had. 'De strijd heeft niet lang geduurd. Op een gegeven moment verschenen de eerste twee Duitsers in de straat. Hun helmen waren gecamoufleerd met bladeren.' Daarna verschenen de tanks die werden opgesteld in de Groen van Prinstererstraat

en de Schoolstraat. De oorlogshandelingen waren snel afgelopen en Jan ging weer naar school. 'Wat mij van de eerste schooldag het meest is bijgebleven, is dat een klasgenoot begon te huilen. Dat was in die tijd, waarin schoolkinderen met hun achternaam werden aangesproken, heel ongebruikelijk.' De broer van de jongen bleek te zijn gesneuveld op de Grebbeberg. 'Zo kwam de oorlog heel dichtbij.'

Dagelijks leven

Het dagelijkse leven had toen een ander tempo dan nu. 'Op de Parkstraat had je verhuisbedrijf De Gruiter. Verhuizen gebeurde toen met paard en wagen. Kruidenier Lensen op de Emmastraat 19 was een echte ouderwetse kruidenier met een grijze stofjas. Zijn zoon reed met de bakfiets rond om de boodschappen te bezorgen.' In die tijd had je net als nu veel winkeltjes en kleine zaakjes in de wijk, zoals het bedrijf van de familie Schilder op de Emmastraat 49-51, dat toneelkleding verhuurde. Jan herinnert zich ook stalhouderij en koetsiersbedrijf Boekhout op de hoek van de Spijkerstraat en de Prins Hendrikstraat. 'Daar had je

toen nog stallen en de paarden stonden buiten.' In het begin waren de Duitsers zeer beleefd. Ze beschouwden Nederlanders als een Germaans broedervolk. 'Ze waren zeker niet permanent aanwezig in de wijk', aldus Jan. Het dagelijks leven kon gewoon doorgaan. 'De veranderingen werden geleidelijk ingevoerd. De HBS op de Velperweg werd ineens gevorderd, want daar moesten de Duitse kinderen naar school.'

Joden en jodenvervolging

Op Parkstraat 120, in de benedenwoning onder de woning van zijn grootouders, woonde Julius Hess met zijn gezin. Julius was textielhandelaar van beroep. 'Maar hij had het vak van schoenmaker geleerd. "Als ik naar Polen moet, dan kan ik tenminste binnen werken", zo legde hij me uit.' De hypotheekverstrekker van de familie Verhoeven was Salomon Frank van de Groen van Prinstererstraat 42. Jan: 'De rente werd maandelijks cash betaald op vrijdagavond net voor 6 uur, want dan begon de sabbat.' Jan zette voor de familie Frank het vuilnis buiten, want dat mochten ze na 6 uur niet meer zelf doen. Salomon Frank en zijn vrouw Jeannette Frank-Hartog zijn in 1941 en 1942 in Arnhem overleden.

De joodse dokter Hartogs, de broer van de oprichter van Akzo, had een praktijk op de Spoorwegstraat. 'In het gedeelte van de straat dat liep van station Velperpoort tot waar de Spoorwegstraat nu begint. Dat gedeelte bestaat niet meer.'

Jan herinnert zich Joosje (Josina) Koppel nog goed. 'Zij woonde met haar moeder Regina schuin tegenover ons op de Emmastraat 64. Joosje was een heel lief meisje dat wel eens met mijn zusje speelde. Haar moeder liep vaak te schreeuwen, zij was ook al voor de oorlog over haar toeren.' Joosje en haar moeder zijn op 20 maart 1943 in Sobibor omgebracht.

Er was in die tijd veel meer afstand tussen de verschillende bevolkingsgroepen, dan tegenwoordig. Jan: 'Als katholiek jongetje speelde ik nooit met bijvoorbeeld protestantse kinderen. Niet dat het verboden was, maar je contacten kreeg je via de katholieke kerk, de katholieke school en het katholieke verenigingsleven. Tegenwoordig is er veel meer contact, tussen bijvoorbeeld Nederlanders en Turken.' Er was ook weinig contact met joodse buurtbewoners en tot orthodoxe joden was de afstand nog groter. Jan was in 1940 tien jaar oud. Als jongetje

Parkstraat 120. Boven woonden de grootouders van Jan Verhoeven, beneden woonde de familie Hess.

heeft hij niet veel meegekregen van de jodenvervolging. De haat van de Duitsers tegen de joden was bekend. Jan vermoedt daarom dat de volwassenen zich bezorgd hebben afgevraagd wat er met de afgevoerde joden ging gebeuren daar in Polen. Ook wist men dat een mensenleven voor de nazi's geen enkele waarde had. 'Herhaaldelijk werd in de krant met naam en toenaam gepubliceerd wie er waren gefusilleerd. Maar te denken dat de joden systematisch zouden worden vermoord was te absurd. Dat werd pas na de oorlog duidelijk. Mijn moeder heeft me altijd voor de Duitsers gewaarschuwd. "Kijk ze niet aan en loop door", hield ze me voor.'

Dwang, collaboratie en verzet

Nadat de joden hun huizen gedwongen hadden verlaten, werden daar vaak Duitsers gehuisvest die voor het Duitse leger werkten. Dat gebeurde ook in het huis van Julius Hess. 'Ze betaalden de huur keurig op tijd, maar mijn grootouders moesten ze wel dulden. Ook in de lege panden op de Boulevard Heuvelink werden Duitsers gevestigd. Na de oorlog waren vrijwel alle

Evacuatie

In september '44 begon de Slag om Arnhem. 'Op de Boulevard Heuvelink werd vlak bij de brug hevig gevochten. De bewoners van de Boulevard Heuvelink moesten vluchten en werden elders in het Spijkerkwartier opgevangen. Ten slotte moest iedereen de stad verlaten.' Jan verbleef met zijn grootouders, zijn moeder en zijn vijf broers en zussen enkele dagen op de Geitenkamp in een school. 'Daar kregen we wat te eten.' Uiteindelijk kwam de familie in Eerbeek en later in Empen bij een boerengezin terecht. 'De evacuatie was verschrikkelijk. De mensen vertrokken meestal met hun spullen samengeknoot in een laken. Het was één grote stoet. Langs de kant van de weg werden kinderen geboren en gingen mensen dood.' Na de oorlog was alles in Arnhem kapot. De vaklui keerden het eerst terug, want alles moest worden gerepareerd: de waterleiding, de gasleiding, etc. De Steenstraat was grotendeels in vlammen opgegaan. Overall lag puin. In augustus 1945 keerde Jan met zijn moeder en zijn jongste broer

huizen in Arnhem kapot. In het huis van Joosje Koppel werd na de oorlog Mastias hoedenatelier gevestigd, dat er tot in de jaren zestig is gebleven. Er woonden NSB'ers in de wijk, zoals de kleermaker op de Spijkerlaan en de visboer op de Steenstraat. Maar er was ook verzet. Piet Hoefsloot van de gelijknamige meubelzaak, die toen nog in het centrum was gevestigd, werd door de Duitsers gefusilleerd. 'Mijn oom heeft de afscheidsbrief van Piet Hoefsloot aan zijn vrouw gelezen. De Duitsers hadden passages uit de brief weggelakt.'

terug. Alles in het huis aan de Emmastraat was kapot. 'Alle ruiten waren kapot. Wind en regen hadden de hele winter vrij spel gehad. Alles was nat en het stonk enorm, want de voorraad aardappels in de kelder was verrot.'

Toen Jan eenmaal weer naar school kon, bleek de oorlog nog niet over. 'De kinderen waren onhandelbaar. Ze hadden te veel meegemaakt.'

Strijd tegen Domushuis duurt voort

Tekst: *Gert van der Plas*

Er blijft verzet van ondernemers en bewoners tegen de vestiging van een Domushuis in de Steenstraat. Ook al zijn inmiddels door de gemeente de gevraagde vergunningen verleend aan woningcorporatie Portaal, er is nog geen begin gemaakt met de verbouwing van het pand tot opvanghuis voor onder meer ex-verslaafden. Over een bezwaar van Ondernemersvereniging Steenstraat (OVS) is nog geen uitspraak gedaan. Dat gebeurt waarschijnlijk eind mei.

Otto Broekhuizen is bestuurslid van de OVS. 'We zijn vastbesloten om de komst van het Domushuis tegen te houden. Alle zestig aangesloten ondernemers zijn wat dat betreft eensgezind. Er is nu een aantal juristen in opdracht van de gemeente ons bezwaarschrift aan het bestuderen en het zou me niets verbazen als de gemeente in het ongelijk wordt gesteld,' aldus een strijdvarende Broekhuizen. 'We zijn bereid door te gaan tot aan de Raad van State.'

'Herinrichting van start'

Ondanks al dat getouwtrek om het Domushuis is er ook reden tot vreugde voor de Steenstraat-ondernemers. Otto Broekhuizen: 'We hebben de toezegging gekregen dat in het begin van 2010, 20 januari-maart, met de herinrichting van de straat begonnen wordt. De uitvoering van het complete plan gaat al met al acht maanden duren.'

Germa Huijbers

Tekst: Marlies Hummelen

Een lichte, ruime kamer in een rustige buurt. Vrij uitzicht over daken en bomen, in de verte een glimp van Thialf. We staan hier niet in een stagg negentiende-eeuws bovenhuis, maar in de bijna slooprijpe Dullertflat...

Aan de wieg van de Watertuin

Germa Huijbers woont hier sinds 2001 met haar man Hans en inmiddels twee kinderen. De flat, die er van buiten zo verloederd uitziet, herbergt een stabiel bestand aan tevreden bewoners. Germa: 'Er gaat hier bijna nooit iemand weg, de meesten hebben het ontzettend naar hun zin. Voor de kinderen is het ook een fijne plek, ze kunnen veilig spelen in de achtertuin en de oudste fietst al in "het straatje": de Dullertstraat.'

Ze heeft hechte banden met het Spijkerviertel, voelt zich een spin in een web van lijntjes naar allerlei delen en periodes van de wijk. Dat begon toen ze, vanuit een eenzaam zolderkamertje in de Burgemeesterswijk, in 1987 verhuisde naar een woongroep aan de Parkstraat. Twee jaar later begon ze een nieuwe woongroep op nummer 96, één van een rijtje opgeknapte panden dat grensde aan het terrein van drukkerij Haver-Weenink. 'Wij stonden aan de wieg van de Bewonersvereniging Haver-Weenink', vertelt ze, 'een woongroep met ecologische en vegetarische principes. Het was een fijn huis, met fijne mensen. Ik vond het zo leuk toen ik in de wijkkrant over de huidige woongroep las! Dat die verdorie nog steeds bestaat, met eigenlijk nog dezelfde uitgangspunten. Dat deed me ontzettend goed.' De voormalige drukkerij was kort daarvoor gesloopt, en het braakliggende binnenterrein vormde een fantastische tuin voor alle aanwonenden. Om te voorkomen dat er een parkeerterrein zou komen,

werden er plannen ontworpen voor een echte binnentuin, een groene oase tussen de huizen. Na lang onderhandelen ging de gemeente akkoord met het plan. Van de vervuilde grond werden heuvels gemaakt, afgedekt met een meter schone aarde. Daartussen werden vijvers aangelegd. In 1993 werd de Watertuin geopend. Sindsdien wordt hij onderhouden door vrijwilligers.

Overlast... of niet

Germa: 'In die tijd was de wijk heel anders dan nu. De staat van de woningen was vaak erg slecht. Er woonden veel studen-

Germa Huijbers

ten en Turkse gastarbeiders. Je zag ook nog wel van die ouderwetse pensions.' Er was behoorlijk wat overlast van junks, tipelaarsters en hoerenlopers. 'Dan liep je te sjouwen met een tas vol prei, en dan stopte er opeens zo'n vent naast je in z'n auto...' Toen ze verhuisde naar de Dullertstraat vonden veel mensen dat maar eng, zo midden in het prostitutiegebied. 'Dat ergerde

me wel eens. Iedereen sprak van overlast, maar het was hier juist heel rustig en veilig. Alle blikken waren hier immers op de straat gericht. Verder scheelde het enorm toen de coffeeshops, de dealers en het rondjes rijden werden aangepakt.' Ze heeft dan ook nooit goed begrepen waarom 'de dames' ook nog weg moesten. 'Ik heb ze aardig leren kennen. We maakten vaak een praatje. Het was heel raar toen ze in januari 2006 van de ene op de andere dag verdwenen waren. Ik had nog wel even goedendag willen zeggen.'

Sinds het afronden van haar opleiding aan de kunstacademie houdt ze zich bezig met het ontwerpen van kunst in de openbare ruimte. Ook in het Spijkerviertel heeft ze wel projecten georganiseerd, zoals een tijdelijk werk waarbij ze met spandoeken de start en de finish van het 'rondjes rijden' aangaf... Met haar compagnon Carolina Agelink heeft ze een werkruimte aan de Schoolstraat.

Nieuw wooninitiatief

Het is op deze plek al vaker geconstateerd, en ook Germa beaamt het: de stadsvernieuwing heeft de buurt veel goeds gebracht, maar er is ook iets verdwenen. De trend van kleinere, dure appartementen trekt mensen aan die niet zo gauw een binding met de wijk hebben. 'Om ons heen merken we het ook, nu er steeds meer panden verkocht zijn: de meeste nieuwe bewoners zie je

nooit.' Ze maakt zich zorgen over de ontwikkelingen in de voormalige rosse buurt. In de 'Ontwikkelingsvisie Spijkerviertel' streeft de gemeente naar een gevarieerde bewoning: gezinnen, starters en woon/werkcombinaties. Maar in de praktijk worden de panden, vaak met meer tegelijk, verkocht aan projectontwikkelaars. Ze worden opgesplitst in kleine wooneen-

den. Te duur voor starters, creatieven en kleine zelfstandigen, en niet geschikt voor gezinnen. Germa: 'Van alle huizen zijn er tot nu toe maar twee verkocht aan een particulier die er zelf woont. Zo komt er weinig terecht van de mooie ideeën.'

Volgend jaar wordt de Dullertflat gesloopt. Met zes andere stellen hebben Germa en Hans nu een CPO opgericht: Collectief-Particulier Opdrachtgeverschap. Gezamenlijk willen ze een rijtje van zeven huizen kopen. 'We zijn met zes gezinnen en een stel', zegt ze, 'allemaal creatieven en de meesten zijn starters. We voldoen dus aan alle criteria!' De gesprekken erover zijn nog gaande, maar de gemeente is enthousiast over het initiatief. Germa is hoopvol over de uitkomst. Als het doorgaat, wordt er weer een nieuw hoofdstuk toegevoegd aan haar geschiedenis in het Spijkerviertel. 'We hebben ons stellig voorgenomen om hier te blijven wonen!'

Goedbezochte Bloembakkenactie & Straatplantdag

Tekst: Gert van der Plas

Zaterdag 9 mei was er op het kleine pleintje voor De Lommerd de traditionele Bloembakkenactie & Straatplantdag. Voor de vijfendertigste (35e) keer! En als altijd op de zaterdag voor moederdag. Vrijwilligers uit de buurt en medewerkers van kwekerij De Keltenhof bemanden de kraampjes en adviseerden het publiek. De opbrengst van de bloembakkenactie komt ten goede aan de ondersteuning van wijkactiviteiten. Ook kwekerij De Keltenhof doneert een percentage van de omzet aan de wijk.

Het was een stralende dag, er was veel aanloop en de handel was uitstekend!

Sandra

'Huh? Waarachter?'

Ben jij dit?

Was jij op de bloemenmarkt? Stuur een berichtje met je naam naar wijkkrant@spijkerviertel.net. Er ligt een leuk cadeautje voor je klaar!

Onzichtbare zaken

Lopende zaken

Trickle Down Fabrics

Tekst: Gonnie Verbruggen

Een even sympathiek als slim initiatief, dat is Trickle Down Fabrics van Wendy Barten. Zij woont op de Parkstraat 55-1 en daar is ook haar bedrijf gevestigd. 'Mijn opslagloods met stoffen staat in de Ariën Verhoefstraat, midden in de stad', vertelt Wendy. 'Ik ben al 21 jaar werkplaatsassistent op de modeacademie van ArtEZ. De laatste jaren klaagden de studenten steeds meer dat ze geen of alleen veel te dure modestoffen konden kopen. Ik kende intussen veel ontwerpers die ooit bij mij in de klas hebben gezeten. Bij hen kwam ik beroepsmatig vaak over de vloer. Ik zag dat de ontwerpers na elke collectie veel restanten goede stof over hielden, de 'left

overs'. En zo heb ik het een met het ander verbonden.' Voordat ze écht haar bedrijf oprichtte, heeft Wendy ook bij de mode-academies in andere steden geïnformeerd. 'Zelfs in Amsterdam kampten ze met dit probleem.'

Wendy startte haar bedrijf twee jaar geleden. 'In het begin kocht ik alleen bij Arnhemse ontwerpers, zoals Humanoid, Spijkers & Spijkers, en The People of the Labyrinths. Maar dat heb ik zoetjes aan uitgebreid.' Daarnaast moest Wendy ook haar netwerk opbouwen én investeren in stoffen en een vrachtwagen. 'Ik bezoek nu elke vrijdag met mijn vrachtwagen een modeacademie. Alle Nederlandse academies en die in Antwerpen en Sint Nicolaas in België.' De studenten weten inmiddels zó goed in welke stad ze op een vrijdag is, dat ze uit bijvoorbeeld Amsterdam in Utrecht langskomen. Alleen ecologische stoffen koopt ze nieuw in. 'Want de vraag ernaar onder studenten is zó groot, terwijl

nog niet zoveel ontwerpers ermee werken', legt Wendy uit. Ze verkoopt intussen ook aan particulieren. 'Ik verkoop nu elke derde vrijdag van de maand bij Coming Soon in de Kerkstraat. Tijdens de modebiennale verkoop ik een maand lang, 7 dagen per week, in de Turfstraat nr. 1A tegenover de Eusebiuskerk.'

Het is een druk bestaan, want Wendy werkt nog steeds 20 uur per week bij ArtEZ. Naast inkopen, verkopen en veel met stoffen door het land trekken, moet ze ook alle ingekochte stoffen labelen, in staaltjes verknippen om die te tonen aan kopers, alles coderen en invoeren in de computer en de administratie van haar bedrijf bijhouden. Daarnaast heeft ze ook nog eens een gezin met een dochter van 7. Wendy: 'Zonder mijn vriend zou ik dit niet kunnen doen. Hij kookt en hij neemt me veel taken uit handen.' Dat je 24 uur per dag ondernemer bent, weet Wendy nu uit eigen ervaring: 'Afgelopen zomer tijdens de vakantie in Toscane, heb ik ook fabriekjes bezocht. Ik heb niets gekocht maar wel nieuwe ideeën opgedaan.' Tot nu toe merkt Wendy niets van de crisis. 'Misschien gaat het door de crisis met mijn bedrijf wel beter. Gaan mensen weer meer zelf kleding van chique stoffen maken.'

Wendy toont enthousiast de stoffen die ze verkoopt, zoals de wollen stof waarop zijden bloemen zijn geborduurd uit Italië, of de grove breisels, of de zwarte lakstof. 'Stoffen zijn gewoon een passie voor me. Ik ben altijd een stoffenmens geweest. Ik vind het ook heel interessant om te werken met studenten die aan het begin van hun carrière staan, om die verder te helpen.' Wendy woont al 24 jaar in het Spijkerskwartier. 'De leuke restaurantjes, de gevarieerdheid, de winkeltjes, de studenten, ik wil hier mijn hele leven blijven wonen.' Het liefst zou Wendy ook haar stoffenloods in onze wijk hebben. Meer weten? Kijk op trickledownfabrics.com of bel 06-1819 4294.

Wendy Barten

Onzichtbare zaken

Lopende zaken

ik goed in ben en dat is het creëren van een ambiance.'

Charlotte van den Hout woont niet in het Spijkerskwartier, maar wil hier met haar winkel niet meer weg. 'Dit is zo'n fantastische gemêleerde wijk. Hier woont echt de doorsnee van de samenleving.' Meer weten? Kom eens langs, snuffel tussen de accessoires en de damesmode of ga op ontdekking in het achterste gedeelte van de winkel waar meubels en nog veel meer andere spullen staan. Neem vast een kijkje op www.elisabeth-charlotte.nl of bel 026 - 4424312.

Elisabeth Charlotte

Tekst: Gonnie Verbruggen

'Ik ben niet iemand die plant om op haar 65e te stoppen met werken. Ik heb het heel fijn, dus ga ik gewoon door en ik ben blij dat ik het in deze tijd red.' Aan het woord is Charlotte van den Hout, de eigenaresse van de winkel Elisabeth Charlotte op de Steenstraat 71. De meeste wijkbewoners zullen haar zaak kennen als de winkel met de sfeervolle etalage. Wie binnengaat, komt terecht in een wonderlijke omgeving van hoeden, spiegels, antieke meubels, zijden bloemen, chique damesmode, kaarsen, feestelijke jasjes en rokken, en naast de ingang een Boeddhabeeld. De hectiek van de Steenstraat is er door de klassieke muziek snel vergeten.

Charlotte begon deze winkel samen met een zakenpartner in september 1995. 'Toen verkochten we vrijwel alleen antieke en oude meubels, maar ik wilde meer', legt ze uit. Na anderhalf jaar gingen ze uit elkaar en kon Charlotte doen waar ze goed in is: een sfeer creëren. 'Al vanaf het begin stak ik veel tijd in een mooie etalage. Ik had toen antieke zwarte stoeltjes met een bekleding van zebraprint in de etalage staan.'

Ongeveer vijf of zes jaar geleden liep de verkoop van antieke en oude meubels minder. Charlotte, die vroeger in kledingzaken heeft gewerkt, begon dameskleding te verkopen. 'Dat was voor mij bekend terrein en zo ben ik voorzichtig begonnen met een paar goede merken. Ik kende de doelgroep van eind 20 tot en met 70 die er goed uit wil zien en bereid is om er iets voor te betalen.' Haar klanten kunnen het verrassende concept van haar winkel waarderen. Regelmatig hoort ze dat iemand voor een lamp komt, maar met een blazer weggaat. 'Of de man loopt door naar achter, waar de

meubels staan en roept naar zijn vrouw, die naar kleding kijkt: "Eindelijk heb ik de kast gevonden."

Elisabeth Charlotte - het zijn de doopnamen van Charlotte van den Hout - trekt inmiddels klanten uit heel Nederland. 'Dat geldt zeker voor de feestkledinglijn.' Verder heeft Elisabeth Charlotte een streekfunctie. Er komen veel klanten uit de Achterhoek, tot aan Deventer toe. 'Hier werken vier mensen. Ik werk fulltime, mijn dochter Marike Staverman, die tassen ontwerpt van het label MarikeMonique, twee dagen, verder nog een vaste zaterdagkracht en een stagiaire.' Charlotte heeft nauwelijks last van de economische crisis: 'De verkoop is afgelopen najaar een beetje teruggelopen, maar nu zit de loop er weer in.' Het leuke aan haar werk is voor Charlotte de enorme afwisseling tussen kleding en interieur en daarmee ook tussen mensen. 'Mijn kracht is de persoonlijke aandacht en vooral de eerlijkheid. Bijvoorbeeld als iemand een te grote kap wil op een lampenvoet, dan adviseer ik eerlijk een andere te nemen.' Een paar jaar geleden heeft ze met een groot interview in het kerstnummer van Nouveau, hét blad voor interieur en meubels, gestaan. 'Dat was een grote eer.' Op dat interview heeft Charlotte veel leuke reacties gehad. Maar ze blijft nuchter: 'Laat mij maar gewoon doen waar

Charlotte van den Hout (r) en dochter Marike Staverman.

Vlaggen en Grondwet voor Vrijstaat Thialf

Tekst: Kamerheer Vos en Grootmogol Derks

Leerlingen van basisschool Hugo de Groot in Arnhem hebben 120 vlaggetjes gemaakt voor de Vrijstaat Thialf. Leerlingen van het Stedelijk Gymnasium Arnhem schreven de Grondwet. Op vrijdag 24 april namen de leiders van de Vrijstaat Thialf Kamerheer Vos en Grootmogol Derks de vlaggetjes en de Grondwet in ontvangst.

20 mei: Vlaggetjesdag

Uit de 120 beschilderde vlaggetjes is inmiddels een Kinder-vlag voor Vrijstaat Thialf gekozen. Welke vlag het is en wie de vlag geschilderd heeft wordt op 20 mei 2009 bekendge-

maakt tijdens de eerste officiële Vlaggetjesdag in de Vrijstaat Thialf, waarvoor onder meer Arnheems burgemeester Pauline Krikke is uitgenodigd. Ook tijdens de Vlaggetjesdag wordt de Grondwet voor de Vrijstaat Thialf feestelijk 'geratificeerd' door de leerlingen van het Stedelijk Gymnasium Arnhem.

Grondwet en Grondregels aangeboden

Wim Rasing, filosofieleraar van het Stedelijk Gymnasium, maakte met zijn filosofieklassen twee documenten: een Grondwet en Grondregels. Ook bedachten ze een regeringsvorm voor de Vrijstaat: een 'Aristocratie van Vrijwilligers'. Dat gebeurde met hulp van vice-president Frits de Vries van de Arnhemse rechtbank en Winnie Sorgdrager, lid van de Raad van State. Die gaven gastlessen over grondwetten en grondrechten. De twee documenten zijn aangeboden aan de leiders van de Vrijstaat. Ze krijgen een ereplaatsje in het nieuwe toegangsgebouwtje van Thialf, de Grenspost voor de Vrijstaat Thialf.

De vlaggetjes en de Grondwet zijn onderdeel van een project rond Vrijstaat Thialf, de voormalige Bouwspelplaats in het Spijkertkwartier. De speelplaats krijgt een nieuwe ingang aan de Dullertstraat. De ontwerpers van deze nieuwe ingang 'ontdekten' de Vrijstaat Thialf. Als geestelijk en wereldlijk leiders hadden ze echter een probleem: hoe luidt de Grondwet? En hoe ziet de vlag er uit? De twee scholen, burens van de Vrijstaat Thialf, schoten te hulp.

Foto links:

Leerlingen van de Hugo de Groot basisschool bieden vlaggetjes voor Vrijstaat Thialf aan aan Kamerheer Vos (midden) en Grootmogol Derks (rechts).

Foto onder:

Grootmogol Derks en Kamerheer Vos nemen de Grondwet en Grondregels voor de Vrijstaat Thialf in ontvangst van leerlingen van het Stedelijk Gymnasium. V.l.n.r. op de voorgrond: filosofieleraar Wim Rasing, Grootmogol Derks, Kamerheer Vos, rector Maarten Delen.

De Rank is verhuisd naar kerk van Elden

Tekst: Marlies Hummelen

Onlangs heeft hervormde gemeente De Rank na bijna zestig jaar het kerkgebouw aan de Groen van Prinstererstraat verlaten. Op 22 maart vertrokken de kerkgangers naar hun nieuwe behuizing, de Bonifatiuskerk in Elden. Met de verhuizing wordt leegstand van deze monumentale middeleeuwse kerk voorkomen. Nadat de protestantse gemeente De Kandelaar uit het gebouw was getrokken, heeft de Algemene Kerkenraad van Arnhem aan de Kerkenraad van De Rank gevraagd om de Bonifatiuskerk in gebruik te nemen. Aan dat verzoek heeft de raad 'met pijn in het hart' voldaan, aldus een woordvoerder in De Gelderlander.

Inmiddels staat het gebouw aan de Groen van Prinstererstraat in de verkoop. Volgens de heer Clifford van de Protestantse Gemeente Arnhem wordt ernaar gestreefd dat het in de toekomst als kerkgebouw dienst blijft doen. Verschillende kerkgenootschappen hebben al belangstelling getoond. In verband met de voorgenomen verkoop is de huur van de vier overige gebruikers, de Evangelische Broedergemeente en drie zangkoren, opgezegd. De PGA hoopt binnen enkele maanden het gebouw te hebben verkocht.

Kerktoertje Bonifatiuskerk

Dave Zuuring, flickr.com/photos/nldazuu

Politie houdt wijkbijeenkomsten over inbraakpreventie

De politie in Arnhem-Noord houdt wijk- en buurtbijeenkomsten voor bewoners over hoe zij woninginbraken kunnen voorkomen. Als eerste zijn Spijkertkwartier en Spoorhoek aan de beurt. Op dinsdag 9 juni 2009 om 19:00 uur wordt een bijeenkomst gehouden in buurthuis De Lommerd aan de Spijkertlaan 185a. Aanleiding voor de bijeenkomsten is de toename van het aantal woninginbraken in de laatste maanden. De politie legt uit wat bewoners zelf kunnen doen om hun woning tegen inbraak te beveiligen en alert te zijn op verdachte figuren in de wijk. Ook via de wijkkranten en wijkwebsites worden bewoners hiervan op de hoogte gebracht.

Behoorlijke stijging in Arnhem Noord

In Arnhem-Noord zijn de inbraken de laatste maanden behoorlijk gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. (2008: november 57, december 90. 2007: november 23, december 39). In januari is er weer een piek zichtbaar, in februari nemen de woninginbraken iets af. De avond- en nachtelijke uren zijn nog steeds favoriet bij de inbrekers, maar zij schromen niet om ook overdag in te breken. Voornamelijk laagbouwoningen zijn doelwit van inbrekers. Vaak worden ramen en deuren geforceerd of ruiten ingegooid. De inbrekers hebben het vooral voorzien op computerapparatuur, laptops, computers, flatscreen-tv's, geld en sieraden.

Alert

Een woninginbraak is voor de meeste mensen een heel ingrijpende gebeurtenis. Het is niet niks als een vreemde in je huis loopt en je spullen meeneemt. De politie is daarom heel scherp op inbrekers, in de hoop ze op heterdaad te kunnen betrappen en aanhouden. Om woninginbraken terug te dringen heeft de politie ook de hulp van de wijkbewoners nodig. Tips over verdachte figuren of auto's in de buurt zijn daarom zeer welkom.

SPIJKERROK swingend begin van de zomer

Tekst: Marlies Hummelen

Ook het Spijkertkwartier heeft sinds enige jaren zijn eigen rockfestival: binnenkort kunnen we weer uit ons dak gaan op SPIJKERROK.

SPIJKERROK is een jaar of vijf geleden ontstaan in een studentenhuis. De bewoners bouwden een origineel feestje door een aantal bevriende bands uit te nodigen bij hen te komen spelen. Het publiek kreeg gratis bier en eten, de toegang bedroeg 10 gulden. Met de opbrengst werd de nieuwe stofzuiger van het huis bekostigd. Het initiatief was een groot succes, en SPIJKERROK werd een jaarlijkse traditie, die al snel uit z'n jasje groeide. Sinds 2007 is Bouwspelplaats Thialf de nieuwe locatie. Eric Veltink, een van de organisatoren, vertelt: 'Toen de studenten van het eerste uur vertrokken waren, was het even zoeken naar een goede oplossing. We doen het nu met een nieuwe groep van zes mensen, en de samenwerking met Thialf bevalt prima.'

Bekende en minder bekende bands spelen tegen een geringe onkostenvergoeding. Het festival heeft ook een aantal sponsors. De opbrengst van drank en entree gaat naar een goed doel. Veltink: 'Dat doel heeft altijd iets te maken met (onderwijs)projecten voor kinderen, en soms ook met muziek. We zoeken kleinschalige organisaties waarbij duidelijk is hoe het geld besteed wordt.' Dit jaar is gekozen voor Stichting Marijn, die zich inzet voor kinderen en zieken in Nicaragua. Maar op de eerste plaats is SPIJKERROK een gezellig, kleinschalig feest met goede muziek! Wie zich deze kans niet wil laten ontgaan, kan op 27 juni terecht op Thialf.

SPIJKERROK

Zaterdag 27 juni

van 13.00 tot 00.00 u

Entree 5,- euro

www.spijkerrok.com

www.stichtingmarijn.nl

De Hertogstraat, gezien vanaf station Velperpoort, in 1900 (bron: Gelders Archief) en in 2009.

Werkgroep De Lommerd in oprichting

Tekst: Gert van der Plas

Vanwege 'aanhoudende geruchten' over het afstoten van De Lommerd door Rijnstad heeft het wijkplatform van Spijkerkwartier/Spoorhoek besloten tot de oprichting van een werkgroep die zich over het voortbestaan van De Lommerd zal buigen.

Rijnstad is de overkoepelende organisatie waarin een groot aantal Arnhemse welzijns- en zorgverleningsinstellingen verenigd zijn. Zie ook het artikel 'De Lommerd in beweging' in de vorige aflevering

van de wijkkrant. Rijnstad zou van De Lommerd afwillen, vanwege een negatief exploitatieresultaat; er komt alternatieve kantoorruimte in het centrum beschikbaar. Als straks, na de herinrichting van het Thialf-terrein, ook de jeugdactiviteiten uit De Lommerd verdwenen zijn, wat blijft er dan nog over?, klonk het op de vergadering van het wijkplatform. Wat willen wij met De Lommerd? Wat moet de rol zijn van een buurtcentrum? Zou De Lommerd, gerund door vrijwilligers, financieel zelfstandig kunnen voortbestaan? Volgens Rijnstad loopt het zo'n vaart niet met het afstoten van De Lommerd. Directeur Lucienne van den Brand: 'Over enige tijd verhuist ons hoofdkantoor naar een nieuwe locatie in het centrum. De stedelijke projecten, zoals De Arnhemse Uitdaging, Buurtbemiddeling en Volare, verhuizen op termijn ook naar

het centrum. Dit zijn projecten die niet specifiek gericht zijn op de wijk. Het is de bedoeling dat deze projecten - die allemaal als belangrijke pijler 'vrijwillige inzet' hebben - samen met andere projecten van andere organisaties gebundeld gehuisvest worden. Een echt centrum voor vrijwillige inzet en sociaal ondernemerschap. Een eventuele dreiging van sluiting van deze of andere locaties is aanwezig, maar deze is niet groter dan de afgelopen jaren. Overigens is het oprichten van een werkgroep misschien een prima idee. De grootste dreiging voor sluiting is namelijk niet bovengenoemde verhuizing, maar de geringe inzet en belangstelling vanuit de buurt om activiteiten te ontwikkelen voor de buurt.' Aldus Lucienne van den Brand van Rijnstad.

Wat moet je met een gedroogde zwarte zwam?

Tekst: Merijntje Betzema

Soms zie je iets liggen bij de Toko waarvan je niet weet wat het is of wat je er mee zou kunnen. Een zakje van stevig plastic bedrukt met een zacht blauw vlak, gevuld met iets wat leek op herfstbladeren. 'Black Fungus' stond er op.

Achter op de verpakking staat vertaald dat het gedroogde zwarte zwammen zijn. Na wat zoekwerk kom ik erachter dat deze zwammetjes in verschillende gedaantes te verkrijgen zijn. De namen verschillen van Mu Ehr, muizenootjes, boomoor of oorboom tot judasoren. De reden dat er zoveel verschillende namen zijn, heeft te maken met de verschillende vertalingen die er ooit aan zijn gegeven.

De zwammetjes komen over de hele wereld voor, ook gewoon in Nederland en ze worden gekweekt in Azië omdat ze in de Aziatische keuken veel worden gebruikt. Ze groeien op vlierstruiken/vlierbomen. Wanneer ze nog niet opgedroogd zijn, zien ze eruit als kleine oortjes. Met regen zwellen ze op en naarmate hun levensduur eindigt drogen ze op. Dan blijven er zwarte, opgekrulde, papierachtige zwammetjes over. Eens gedroogd zijn ze zeer lang houdbaar.

De smaak is zeer zacht, de textuur ook maar kan taai zijn. Ook al groeien ze over bijna de hele wereld, de lekkerste en ook iets duurder versie is naar het schijnt die uit het noordoosten van China. De smaak is verder erg afhankelijk van de wijze waarop de zwam wordt bereid in een gerecht, ze nemen de smaak van andere ingrediënten namelijk erg goed op. En één ding is zeker: ze moeten van te voren minimaal een half uur wellen in warm of koud

water. Per 100 gram gedroogde zwammen groeien ze uit tot 400 gram. Om ze nu verder te verwerken hangt het er een beetje vanaf hoe goed het water zijn werk heeft gedaan. Check of de 'stammetjes' niet te houtig zijn, spoel ze af en snij ze als dat echt nodig is in kleine fijne stukjes om ze te kunnen gebruiken voor een gerecht. Als je geluk hebt, is dit niet nodig.

De zwammen zijn in verschillende gerechten te gebruiken. Zoals ik al zei: ze zijn zeer geliefd in Aziatische gerechten. Maar ze kunnen net zo goed worden gebruikt in een klassieke vleesstoofschotel, een soep of een wildgerecht. De bereidingswijze na het weken kan ook gevarieerd worden. Stomen, bakken, stoven, koken kan allemaal. Ze zijn ook lekker in een vegetarisch recept.

Wokschotel gehakt en zwarte zwam, hoofdgerecht voor 4 personen

Ingrediënten voor gehaktmengsel

- 100 gram gedroogde zwarte zwammen, geweekt, afgespoeld en al dan niet in kleine stukjes gesneden
- 100 gram gedroogde shi-takes, geweekt, afgespoeld en al dan niet in kleine stukjes gesneden
- 1 gesnipperde teen knoflook
- 200 gram mager varkensgehakt (je kunt het vlees ook weglaten)
- 2 eetlepels zonnebloem- of maisolie
- 1 stukje gemberwortel van 2 cm, in reepjes
- 1 middelgrote wortel, in dunne reepjes of plakjes gesneden
- 1 stuk tofoe, grof gehakt in blokjes

- 2 bosuitjes, in stukjes van 2 cm gesneden
- 1 losgeklopt ei

Ingrediënten voor sausje

- 3 eetlepel olie
- 1 gesnipperde teen knoflook
- 6 theelepels suiker
- 2 theelepels chiliolie (of naar smaak)
- 2 theelepels sojasaus
- 1 eetlepel water

Dit gerecht is het lekkerste met witte rijst. Begin dan ook met het opzetten van deze rijst. Uiteraard kan zilvervlies rijst ook erg lekker zijn.

Verhit de olie voor het sausje op laag vuur in een steelpannetje. Voeg de knoflook toe en fruit deze. Zet het vuur nog lager en voeg de suiker toe. Deze moet langzaam oplossen. Voeg de chiliolie, sojasaus en het water toe en laat op een laag vuur staan.

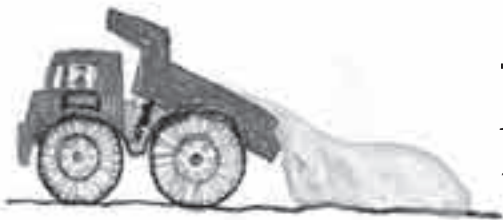
Verhit de olie voor de groenten in een wok. Rul hier de gehakt, knoflook en gember in tot het gehakt gaar begint te worden (niet te donker laten worden). Voeg hierna de tofoe aan het andere sausje toe en laat dit heet worden. Bak ondertussen op een lager vuur het gehaktmengsel in de wokpan nog even door. Roer de zwammen en de wortel door het mengsel en bak drie minuten tot de wortel beetgaar is. Als de tofoe echt heet is geworden kan dit sausje worden toegevoegd aan het mengsel in de wokpan. Roer de bosuitjes er ook door heen en roerbak het mengsel nog een halve minuut. Als laatste kun je het losgeklopte ei erdoor roeren, blijf roeren tot de deeltjes gestold zijn en neem de wok van het vuur.

Als het goed is, is de rijst nu ook klaar en kan het eten worden opgediend. Eet smakelijk!

Ruud bedankt, voor je bijdrage aan deze 'food around the corner'!

20 juni beach- volleybaltoernooi

Op zaterdag 20 juni is er weer het jaarlijkse beachvolleybaltoernooi op bouwspelplaats Thialf. Vorig jaar was er één beachveld, dit jaar zullen er maar liefst drie speelvelden worden aangelegd. Daar is een flinke berg zand voor nodig! Iedereen van 15 jaar of ouder kan meedoen aan het toernooi. Je team moet bestaan uit vijf personen (waarvan er steeds vier tegelijk in het veld staan). Ook moet elk team een scheidsrechter meebrengen. De kosten voor deelname aan het toernooi zijn 10 euro per team. Inschrijven kan tot uiterlijk 10 juni. Vol is vol! Geef je dus snel op!

Na afloop van dit fantastische toernooi is er een heerlijke barbecue om de dag af te sluiten. De barbecue kost 12,50 euro p.p. Voor de barbecue kun je je tot uiterlijk 12 juni inschrijven.

Op de dag zelf, 20 juni, moet je je met je team om 12:00 uur melden op Thialf. Het toernooi begint om 12:30 uur, de barbecue is meteen na de wedstrijden, om ongeveer 16:30 uur. Inschrijven via nico.verrips@arnhem.nl

Wil je eerst oefenen met je team? Dat kan elke donderdagavond van 19.30 tot 20.30 uur op Thialf. Je oefent dan gewoon volleybal, want er is dan nog geen zand en dus geen beach. Gratis toegang; ook volwassenen zijn welkom.

Dick's Lichtbollenmysterie

Tekst: Stef Ketelaar

In oktober 2008 stond in de Wijkkrant een interview met Dick Zegwaart. Deze bewoner van de Prins Hendrikstraat zag vorig jaar in de nacht van 28 op 29 juni 42 grote lichtbollen over zijn huis komen. Naar aanleiding van het verhaal in de Wijkkrant, ontving Zegwaart talloze reacties uit de wijk van mensen die in de bewuste nacht eveneens iets bijzonders hebben gezien. Geïnteresseerden kunnen alle reacties die Zegwaart optekende - zoals die van de bezoekers van een personeelsfeestje van een tekenstudio in het Spijkerkwartier - nalezen op de website www.niburu.nl van 18 april 2009.

Belangrijke informatie

Handige telefoonnummers

Algemeen informatienummer van de gemeente: 0900 – 1809
Afvalophaaldienst SITA: 4460490
Melden overlast drugs- of alcoholverslaafden: 3524299
Politie: 0900 – 8844
Wijkcentrum De Lommerd: 4423549

Agenda van vergaderingen

Het Wijkplatform Spijkerkwartier/Spoorhoek komt bijeen op de woensdagen 24 jun, 2 sep, 28 okt en 9 dec, steeds om 19.30 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185a.

De Werkgroep Spijkerkwartier vergadert op de dinsdagen 9 jun, 23 jun, 7 jul, 21 jul, 15 sep, 29 sep, 13 okt, 27 okt, 10 nov, 24 nov, 8 dec en 22 dec, steeds om 20.00 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185a.

De Werkgroep Spoorhoek vergadert op de maandagen 29 juni, 5 september en 26 oktober. Lokatie: Locatie: Spoorwegstraat 48. Raadpleeg verder www.spijkerkwartier.net.

Spreekuur wijkagenten

De wijkagenten Joke Bartelink en Frank Reijnders houden spreekuur donderdags van 19.00 tot 20.00 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185a.
Algemeen telefoonnummer politie: 0900 – 8844

Colofon

Redactie: Akke de Boer, Stef Ketelaar, Marlies Hummelen, Gert van der Plas, Gonnie Verbruggen
Ontwerp: Sjoerd Kulsdom en Merijntje Betzema
Druk: HPC

Foto's en tekeningen in dit nummer

Akke de Boer, Ben Bongers, Pauline Vos, Gert van der Plas, Gonnie Verbruggen, Marlies Hummelen, Sjoerd Kulsdom

Kijk voor alle informatie over het Spijkerkwartier en de Spoorhoek ook regelmatig op www.spijkerkwartier.net

Wilt u reageren of zelf een bijdrage leveren?

Stuur een brief of e-mail naar:
Wijkcentrum De Lommerd
Spijkerstraat 185A
6828 DC Arnhem
wijkkrant@spijkerkwartier.net

Kopijsluiting volgende nummer: 8 mei

